

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

11 aprilie 2019*

„Trimitere preliminară – Spațiu de libertate, securitate și justiție – Cooperarea judiciară în materie civilă – Convenția de la Lugano II – Competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Titlul II secțiunea 5 (articolele 18-21) – Competența în materia contractelor individuale de muncă”

În cauza C-603/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Supreme Court of the United Kingdom (Curtea Supremă a Regatului Unit), prin decizia din 20 octombrie 2017, primită de Curte la 20 octombrie 2017, în procedura

Peter Bosworth,

Colin Hurley

împotriva

Arcadia Petroleum Limited și alții,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta (raportoare), vicepreședintă a Curții, îndeplinind funcția de președinte al Camerei întâi, și domnii A. Arabadjiev, E. Regan, C. G. Fernlund și S. Rodin, judecători,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grefier: doamna L. Hewlett, administratoare principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 13 septembrie 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnii Bosworth și Hurley, de A. Briggs și de D. Foxton, QC, de R. Eschwege, barrister, și de T. Greeno și de A. Forster, solicitors;
- pentru Arcadia Petroleum Limited și alții, de M. Howard, QC, de F. Pilbrow și de N. Venkatesan, barristers, și de S. Trevan, de J. Kelly și de T. Snelling, solicitors;
- pentru Comisia Europeană, de M. Heller și de M. Wilderspin, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elvețian, de M. Schöll, în calitate de agent,

* Limba de procedură: engleza.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 24 ianuarie 2019,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea dispozițiilor titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, semnată la 30 octombrie 2007, a cărei încheiere a fost aprobată în numele Comunității prin Decizia 2009/430/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2008 (JO 2009, L 147, p. 1, denumită în continuare „Convenția de la Lugano II”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnii Peter Bosworth și Colin Hurley, pe de o parte, și Arcadia Petroleum Limited și alte societăți, pe de altă parte, în legătură cu o cerere de despăgubire a prejudiciului pe care l-ar fi suferit aceste societăți din cauza pretinselor acțiuni frauduloase ale domnilor Bosworth și Hurley.

Cadrul juridic

- 3 Articolul 5 din Convenția de la Lugano II prevede:

„O persoană care își are domiciliul pe teritoriul unui stat obligat prin prezenta convenție poate fi acționată în justiție pe teritoriul altui stat obligat prin prezenta convenție:

1. (a) în materie contractuală, în instanțele judecătorești de la locul de executare a obligației în cauză;
(b) în sensul aplicării acestei dispoziții și în absența vreunei convenții contrare, locul de executare a obligației în cauză este:
 - în cazul vânzării de mărfuri, locul dintr-un stat obligat prin prezenta convenție unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile;
 - în cazul prestării de servicii, locul dintr-un stat obligat prin prezenta convenție unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie prestate serviciile;
- (c) în cazul în care nu se aplică litera (b) de la acest punct, se aplică litera (a);

[...]

3. în materie delictuală sau cvasidelictuală, în instanțele de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă;

[...]”

- 4 Potrivit articolului 18 alineatul (1) din această convenție:

„În materia contractelor individuale de muncă, competența judiciară se determină în conformitate cu dispozițiile din prezenta secțiune, fără a se aduce atingere articolului 4 și articolului 5 alineatul (5).”

- 5 Articolul 20 alineatul (1) din convenția menționată prevede:

„Angajatorul poate introduce o acțiune numai înaintea instanțelor din statul obligat prin prezenta convenție pe teritoriul căruia angajatul își are domiciliul.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 6 Arcadia London, Arcadia Singapore și Arcadia Switzerland sunt societăți care desfășoară activități de comerț cu țigări neprelucrate și cu produse petroliere derivate. Aceste societăți fac parte din grupul Arcadia, care este deținut în proporție de 100 % de Farahead Holdings Ltd.
- 7 Domnii Bosworth și Hurley sunt resortisanți britanici domiciliați în Elveția, care, la data faptelor în discuție în litigiul principal, erau *chief executive officer* și, respectiv, *chief financial officer* ai grupului Arcadia. Pe de altă parte, ei erau directorii societăților Arcadia London, Arcadia Singapore și Arcadia Switzerland și erau angajați la una dintre aceste societăți printr-un contract de muncă întocmit de ei înșiși sau în conformitate cu propriile lor instrucțiuni.
- 8 Prin cererea introductivă depusă la 12 februarie 2015, Arcadia London, Arcadia Singapore, Arcadia Switzerland și Farahead Holdings (denumite în continuare, împreună, „Arcadia”) au introdus la High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Commercial Court) [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția Queen’s Bench (Camera comercială), Regatul Unit] cereri împotriva mai multor persoane, printre care și domnii Bosworth și Hurley. Prin aceste cereri se urmărea obținerea reparării prejudiciului pe care l-ar fi suferit grupul Arcadia din cauza operațiunilor frauduloase în care erau implicate societățile din acest grup.
- 9 Cererea introductivă a Arcadia era întemeiată pe motivele privind coluziunea prin folosirea unor mijloace ilicite (*unlawful means conspiracy*), încălcarea obligațiilor fiduciare de loialitate și de bună-credință (*breach of fiduciary duty*) și încălcarea obligațiilor contractuale exprese sau implicite (*breach of express and/or implied contractual duties*) care decurgeau din contractele lor de muncă.
- 10 Prin actul din 9 martie 2015, domnii Bosworth și Hurley au contestat competența instanțelor din Regatul Unit de a soluționa cererile de despăgubire ale Arcadia care îi priveau, pentru motivul că acestea intrau sub incidența dispozițiilor titlului II secțiunea 5 din Convenția de la Lugano II, referitoare la normele de competență în materia contractelor individuale de muncă, și că, în temeiul acestora din urmă, cererile respective trebuiau să fie introduse la instanțele statului pe teritoriul căruia au domiciliul, și anume la instanțele elvețiene.
- 11 În urma acestei contestații, Arcadia și-a modificat cererea introductivă. Aceasta a renunțat la susținerile sale întemeiate pe încălcarea obligațiilor contractuale, precum și pe încălcarea obligațiilor respective ca mijloc ilicit utilizat în cadrul infracțiunii de coluziune.
- 12 Prin hotărârea din 1 aprilie 2015, High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Commercial Court) [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția Queen’s Bench (Camera comercială)] s-a declarat competentă pentru examinarea motivelor privind asocierea infracțională prin utilizarea de mijloace ilicite (*unlawful means conspiracy*) și abuzul de încredere (*breach of fiduciary duty*), invocate în susținerea cererii de despăgubire menționate, cu excepția, în ceea ce privește cel din urmă motiv, a faptelor care s-ar fi produs în perioada în care domnii Bosworth și Hurley erau angajați cu contract de muncă la una dintre societățile din grupul Arcadia, întrucât, potrivit acestei instanțe, astfel de fapte se raportează la materia contractelor individuale de muncă și, în temeiul articolului 20 alineatul (1) din Convenția de la Lugano II, intră în competența instanțelor elvețiene.
- 13 Domnii Bosworth și Hurley au formulat apel împotriva acestei hotărâri la Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Curtea de Apel (Anglia și Țara Galilor) (Secția civilă), Regatul Unit].
- 14 Această instanță a respins apelul respectiv prin hotărârea din 19 august 2016. Domnii Bosworth și Hurley au formulat recurs împotriva hotărârii menționate la instanța de trimitere.

15 În aceste condiții, Supreme Court of the United Kingdom (Curtea Supremă a Regatului Unit) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Care este criteriul adecvat pentru a stabili dacă o acțiune formulată de un angajator împotriva unui angajat sau a unui fost angajat (denumit în continuare «angajat») ține de «materia» contractelor individuale de muncă în sensul dispozițiilor titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano [II]?
- a) Pentru ca o acțiune formulată de un angajator împotriva unui angajat să intre sub incidența articolelor 18-21 [din Convenția de la Lugano II] este suficient ca angajatorul să fi putut afirma de asemenea că comportamentul reproșat constituie o încălcare de către acest angajat a obligațiilor rezultate din contractul său individual de muncă, chiar și în cazul în care, în cadrul acțiunii efectiv formulate de angajator, acesta nu se întemeiază pe încălcarea contractului respectiv, nu reproșează și nu invocă o asemenea încălcare, ci susține (de exemplu) unul sau mai multe motive diferite indicate la punctele 26 și 27 din expunerea situației de fapt și a problematicii?
- b) În subsidiar, criteriul adecvat este cel potrivit căruia acțiunea formulată de un angajator împotriva unui angajat intră sub incidența articolelor 18-21 [din Convenția de la Lugano II] numai în cazul în care obligația pe care este efectiv întemeiată este o obligație prevăzută în contractul de muncă? Dacă acesta este criteriul adecvat, rezultă că o acțiune care se întemeiază exclusiv pe încălcarea unei obligații care a luat naștere independent de contractul de muncă (și care, după caz, nu este o obligație care a fost «liber consimțită» de angajat) nu intră sub incidența secțiunii 5?
- c) Dacă niciunul dintre criteriile de mai sus nu este cel adecvat, care este criteriul adecvat?
- 2) În cazul în care o societate și o persoană fizică încheie un «contract» (în sensul articolului 5 punctul 1 din [Convenția de la Lugano II]), în ce măsură este necesar, pentru existența unui raport de subordonare între societate și persoana fizică, ca respectivul contract să constituie un «contract individual de muncă» în sensul secțiunii 5 [din titlul II din această convenție]? Poate să existe un astfel de raport în cazul în care persoana fizică este în măsură să stabilească (și stabilește) clauzele contractului său cu societatea și deține controlul și autonomia asupra desfășurării de zi cu zi a activității societății și asupra executării propriilor atribuții, dar acționarul (acționarii) societății are (au) puterea de a decide cu privire la încetarea raportului?
- 3) În cazul în care titlul II secțiunea 5 din Convenția de la Lugano [II] se aplică numai acțiunilor care, în lipsa secțiunii 5, ar intra în domeniul de aplicare al articolului 5 punctul 1 din Convenția de la Lugano [II], care este criteriul adecvat pentru a stabili dacă o acțiune intră în domeniul de aplicare al articolului 5 punctul 1?
- a) Criteriul adecvat este cel potrivit căruia o acțiune intră în domeniul de aplicare al articolului 5 punctul 1 în cazul în care angajatorul poate susține că comportamentul reproșat constituie o încălcare a contractului, chiar dacă, în cadrul acțiunii pe care o formulează efectiv, angajatorul nu se întemeiază pe încălcarea contractului în discuție, nu reproșează și nu invocă o asemenea încălcare?
- b) În subsidiar, criteriul adecvat este cel potrivit căruia o acțiune intră în domeniul de aplicare al articolului 5 punctul 1 [din Convenția de la Lugano II] numai în cazul în care obligația pe care este efectiv întemeiată este o obligație contractuală? Dacă acesta este criteriul adecvat, rezultă că o acțiune care se întemeiază exclusiv pe încălcarea unei obligații care a luat naștere independent de contract (și care eventual nu este o obligație care a fost «liber consimțită» de părât) nu intră în domeniul de aplicare al articolului 5 punctul 1?
- c) Dacă niciunul dintre criteriile de mai sus nu este cel adecvat, care este criteriul adecvat?
- 4) În cazul în care:
- societățile A și B fac parte din același grup de societăți;

- pârâtul X îndeplinește *de facto* rolul de director executiv al acestui grup de societăți (asemenea domnului Bosworth în cadrul grupului de societăți Arcadia: expunerea situației de fapt și a problematicii, punctul 14); X este angajat de o societate a grupului, societatea A (prin urmare, are calitatea de angajat al societății A) (calitate deținută de domnul Bosworth pentru anumite perioade în împrejurările descrise în expunerea situației de fapt și a problematicii, punctul 15), și nu este, din punctul de vedere al dreptului național, angajat de societatea B;
- societatea A formulează o acțiune împotriva lui X, iar aceasta intră sub incidența articolelor 18-21 [din Convenția de la Lugano II] și
- cealaltă societate a grupului, societatea B, formulează de asemenea o acțiune împotriva lui X în ceea ce privește un comportament similar celui care stă la baza acțiunii formulate de societatea A împotriva lui X,

care este criteriul adecvat pentru a stabili dacă acțiunea formulată de societatea B intră în domeniul de aplicare al secțiunii 5 [din Convenția de la Lugano II]? În special:

- a) răspunsul depinde de aspectul dacă a existat între X și societatea B un «contract individual de muncă» în sensul secțiunii 5 [din titlul II din Convenția de la Lugano II] și, în cazul unui răspuns afirmativ, care este criteriul adecvat pentru a stabili dacă a existat un astfel de contract?
- b) societatea B trebuie considerată «angajator» al lui X în sensul titlului II secțiunea 5 din [Convenția de la Lugano II] sau acțiunea formulată de societatea B împotriva lui X [a se vedea punctul 4 a patra liniuță de mai sus] intră sub incidența articolelor 18-21 [din Convenția de la Lugano II] în același mod în care acțiunea formulată de societatea A împotriva lui X intră sub incidența articolelor 18-21? În special:
 - i) acțiunea formulată de societatea B intră sub incidența articolului 18 [din Convenția de la Lugano II] doar în cazul în care obligația pe care este efectiv întemeiată este o obligație prevăzută în contractul de muncă dintre societatea B și X?
 - ii) în subsidiar, acțiunea intră sub incidența articolului 18 [din Convenția de la Lugano II] în cazul în care comportamentul reproșat în cadrul acțiunii ar fi constituit o încălcare a unei obligații prevăzute în contractul de muncă încheiat între societatea A și X?
- c) Dacă niciunul dintre criteriile de mai sus nu este cel adecvat, care este criteriul adecvat?”

Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale

- 16 În urma prezentării concluziilor domnului avocat general, domnii Bosworth și Hurley au solicitat, printr-un înscris depus la grefa Curții, să se dispună redeschiderea fazei orale a procedurii, în temeiul articolului 83 din Regulamentul de procedură al Curții. În susținerea cererii lor, aceștia au arătat în esență că, la punctul 45 din concluzii, domnul avocat general și-a întemeiat aprecierea pe elemente de fapt eronate, care nu corespund celor stabilite de instanță de trimitere.
- 17 În conformitate cu acest articol 83, Curtea poate oricând să dispună, după ascultarea avocatului general, deschiderea sau redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când consideră că nu este suficient de lămurită sau atunci când o parte a invocat, după închiderea acestei faze, un fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei Curții sau atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților ori a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 18 Această situație nu se regăsește în speță. Astfel, după ascultarea avocatului general, Curtea consideră că dispune de toate elementele necesare pentru a se pronunța, iar cauza nu trebuie să fie examinată din perspectiva unui fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei sale sau a unui argument care nu a fost pus în discuție în fața sa.

- 19 În consecință, Curtea apreciază că nu este necesar să se dispună redeschiderea fazei orale a procedurii.

Cu privire la întrebările preliminare

- 20 Întrucât prima, a treia și a patra întrebare se bazează pe ipoteza potrivit căreia contractele încheiate între domnii Bosworth și Hurley și anumite societăți din grupul Arcadia constituiau „contracte individuale de muncă”, în sensul dispozițiilor titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II, Curtea consideră că trebuie să se examineze în primul rând a doua întrebare.

Cu privire la a doua întrebare

- 21 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dispozițiile titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II trebuie să fie interpretate în sensul că un contract încheiat între o societate și o persoană fizică poate fi calificat drept „contract individual de muncă”, în sensul dispozițiilor menționate, atunci când această persoană este în măsură să decidă sau decide efectiv termenii contractului respectiv și dispune de o putere autonomă de control al administrării cotidiene a afacerilor acestei societăți, precum și al exercitării propriilor sale atribuții, dar acționarul sau acționarii societății menționate au puterea de a înceta contractul amintit.
- 22 Având în vedere modul identic de redactare a acestor dispoziții și a celor ale capitolului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74), interpretarea dată de Curte în ceea ce privește cele din urmă dispoziții poate fi transpusă cu privire la dispozițiile titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 decembrie 2014, H, C-295/13, EU:C:2014:2410, punctele 31 și 32).
- 23 Pentru a se stabili dacă dispozițiile titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II se aplică într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, este necesar să se examineze dacă se poate considera că domnii Bosworth și Hurley au fost obligați printr-un „contract individual de muncă”, în sensul articolului 18 alineatul (1) din această convenție, față de una dintre societățile din grupul Arcadia și dacă pot fi calificați astfel drept „angajați”, în sensul articolului 18 alineatul (2) din convenția menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 septembrie 2015, Holterman Ferho Exploitation și alții, C-47/14, EU:C:2015:574, punctul 34).
- 24 În această privință, trebuie amintit că o asemenea calificare nu poate fi stabilită în temeiul dreptului național (Hotărârea din 10 septembrie 2015, Holterman Ferho Exploitation și alții, C-47/14, EU:C:2015:574, punctul 36) și că, pentru a se asigura deplina eficacitate a Convenției de la Lugano II și în special a articolului 18 din aceasta, noțiunile juridice pe care aceasta le cuprinde trebuie să facă obiectul unei interpretări autonome, care să fie comună tuturor părților contractante (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2012, Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, punctul 42, precum și Hotărârea din 10 septembrie 2015, Holterman Ferho Exploitation și alții, C-47/14, EU:C:2015:574, punctul 37).
- 25 În ceea ce privește noțiunea de „angajat”, trebuie amintit de asemenea că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, această noțiune trebuie definită potrivit unor criterii obiective ce caracterizează raportul de muncă, ținându-se seama de drepturile și de obligațiile persoanelor implicate. Or, caracteristica esențială a raportului de muncă o constituie împrejurarea că o persoană îndeplinește, într-o anumită perioadă de timp, în favoarea unei alte persoane și sub îndrumarea acesteia, prestații în contrapartida cărora primește o remunerație (a se vedea printre altele Hotărârea din 20 septembrie 2007, Kiiski, C-116/06, EU:C:2007:536, punctul 25 și jurisprudența citată).

- 26 Prin urmare, raportul de muncă presupune existența unei legături de subordonare între angajat și angajatorul său, iar existența unei asemenea legături trebuie apreciată în fiecare caz specific în funcție de toate elementele și de toate circumstanțele ce caracterizează raporturile dintre părți (Hotărârea din 10 septembrie 2015, Holterman Ferho Exploitatie și alții, C-47/14, EU:C:2015:574, punctul 46, precum și Hotărârea din 20 noiembrie 2018, Sindicatul Familia Constanța și alții, C-147/17, EU:C:2018:926, punctul 42).
- 27 Pe de altă parte, trebuie arătat că, potrivit modului de redactare a dispozițiilor titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II, încheierea unui contract nu reprezintă o condiție pentru aplicarea normelor de competență specială prevăzute de aceste dispoziții, astfel încât, după cum a arătat în esență domnul avocat general la punctele 34-36 din concluzii, lipsa unui contract formal nu împiedică existența unui raport de muncă ce intră sub incidența noțiunii de „contract individual de muncă”, în sensul dispozițiilor menționate.
- 28 Cu toate acestea, un asemenea raport nu poate fi calificat drept „contract individual de muncă”, în sensul dispozițiilor titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II, decât dacă există o legătură de subordonare între societate și directorul în cauză.
- 29 În speță, trebuie amintit că, potrivit indicațiilor furnizate de instanța de trimitere, domnii Bosworth și Hurley erau *chief executive officer* și, respectiv, *chief financial officer* ai grupului Arcadia, că erau directorii societăților Arcadia London, Arcadia Singapore, precum și Arcadia Switzerland, că încheiaseră cu una dintre aceste societăți un contract de muncă întocmit de ei înșiși sau în conformitate cu instrucțiunile lor și că au acționat întotdeauna în numele și pe seama tuturor societăților din grupul Arcadia.
- 30 Din decizia de trimitere rezultă de asemenea că domnii Bosworth și Hurley exercitau un control asupra persoanei care i-a angajat, precum și asupra locului și a condițiilor în care erau angajați.
- 31 În aceste împrejurări, rezultă că domnii Bosworth și Hurley dispuneau de o capacitate de influență semnificativă față de Arcadia și că, în consecință, trebuie să se concluzioneze că nu exista o legătură de subordonare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 septembrie 2015, Holterman Ferho Exploitatie și alții, C-47/14, EU:C:2015:574, punctul 47), indiferent dacă dețineau sau nu o parte din capitalul social al Arcadia.
- 32 Nu prezintă relevanță în această privință împrejurarea că domnii Bosworth și Hurley erau răspunzători în fața acționarilor grupului Arcadia care, prin intermediul Farahead Holdings, aveau puterea de a-i angaja și de a-i concedia.
- 33 Astfel, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 46 din concluzii, asemenea directivelor generale primite de un director din partea acționarilor societății pe care o conduce în ceea ce privește orientarea afacerilor acestei societăți, mecanismele legale de control de către acționari nu caracterizează, în sine, existența unei legături de subordonare, astfel încât simpla împrejurare că acționarii au puterea de a revoca un director nu poate fi suficientă pentru a demonstra existența unei astfel de legături.
- 34 Rezultă de aici că un contract încheiat între o societate și directorul acesteia nu constituie, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, un „contract individual de muncă” în sensul dispozițiilor titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II.
- 35 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că dispozițiile titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția de la Lugano II trebuie să fie interpretate în sensul că un contract încheiat între o societate și o persoană fizică ce exercită funcția de director al acesteia nu creează o legătură de subordonare între aceștia și, prin urmare, nu poate fi calificat drept „contract individual de muncă”, în sensul dispozițiilor menționate, atunci când, chiar

dacă acționarul sau acționarii acestei societăți au puterea de a înceta contractul amintit, persoana respectivă este în măsură să decidă sau decide efectiv termenii contractului menționat și dispune de o putere autonomă de control al administrării cotidiene a afacerilor societății amintite, precum și al exercitării propriilor sale atribuții.

Cu privire la prima, la a treia și la a patra întrebare

- 36 Ținând seama de răspunsul dat la a doua întrebare, nu este necesar să se răspundă la prima, la a treia și la a patra întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 37 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Dispozițiile titlului II secțiunea 5 (articolele 18-21) din Convenția privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, semnată la 30 octombrie 2007, a cărei încheiere a fost aprobată în numele Comunității prin Decizia 2009/430/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2008, trebuie să fie interpretate în sensul că un contract încheiat între o societate și o persoană fizică ce exercită funcția de director al acesteia nu creează o legătură de subordonare între aceștia și, prin urmare, nu poate fi calificat drept „contract individual de muncă”, în sensul dispozițiilor menționate, atunci când, chiar dacă acționarul sau acționarii acestei societăți au puterea de a înceta contractul amintit, persoana respectivă este în măsură să decidă sau decide efectiv termenii contractului menționat și dispune de o putere autonomă de control al administrării cotidiene a afacerilor societății amintite, precum și al exercitării propriilor sale atribuții.

Semnături